

Jaarverslag Rekenkamer Haaksbergen 2007

Samenstelling en functioneren

Het jaar 2007 was een bijzonder jaar voor de Rekenkamercommissie van de gemeente Haaksbergen. Was in het eerste jaar al de eerste vacature ontstaan door het ontslag van een lid van de Rekenkamercommissie, waarin is voorzien door de komst van dr. Johan Bos, in het tweede jaar van het bestaan, juni 2007, heeft ook het lid drs. Wiebe Blok zijn ontslag ingediend. Hij kon het werk voor de Rekenkamercommissie niet langer combineren met zijn nieuwe baan en gezinsleven, waarbij ook de grote afstand tussen zijn woonplaats en Haaksbergen een barrière vormde. Om in de vacature te voorzien is een wervingscampagne gestart. Eén van de eisen was, gelet op de ervaringen met de twee leden welke hun ontslag indienden, dat een kandidaat binnen een straal van 50 kilometer van Haaksbergen moet wonen. Na de evaluatie van het functioneren van de Rekenkamercommissie in oktober 2007 is de werving voor een nieuw lid voor de Rekenkamercommissie gestart. Er is een sollicitatiecommissie gevormd, bestaande uit de burgemeester, twee raadsleden, de griffier, en de zittende leden van de Rekenkamercommissie. Op 28 november hebben sollicitatiegesprekken met drie kandidaten plaatsgevonden die hebben geleid tot de benoeming van drs. Edo van Bree in de raadsvergadering van 19 december 2007. De Rekenkamercommissie is daarmee weer voltallig en vertrouwt erop in 2008 productief een bijdrage te leveren aan de gemeente Haaksbergen.

De Rekenkamercommissie heeft in de loop van 2007 besloten dr. Johan Bos aan te wijzen als secretaris.

De Rekenkamercommissie is in 2007 7 keer bijeen geweest. Het aantal is kleiner dan "normaal": (ongeveer elke maand vergaderen) door de vacature drs. Wiebe Blok en de ziekte van de voorzitter.

De Raad heeft voor de toekomst na 2007 enkele besluiten genomen. Deze houden in dat de benoemingstermijn wordt verlengd tot vier jaar, dat dr. Johan Bos opnieuw wordt en inmiddels is benoemd voor die periode, dat prof. dr. Peter Boorsma weer is benoemd als voorzitter maar op zijn verzoek voor slechts twee jaar, waarna hij zijn lidmaatschap wil beëindigen.

Onderzoeksprogramma en productie 2007

Het onderzoek Treasury is in december 2006 aangeboden en op 11 januari en 24 mei 2007 (aanbevelingen) besproken in de commissie B&M. Op 31 januari is het rapport besproken in de Raad.

Voor 2007 zag het onderzoeksprogramma van de Rekenkamercommissie er als volgt uit:

1. Aanbestedingsbeleid (geplande onderzoeker drs. Wiebe Blok; zelfevaluatie).
2. Subsidiebeleid (geplande onderzoeker dr. Johan Bos; zelfevaluatie met student).
3. Armoedebeleid; problematische schulden (geplande onderzoeker prof. dr. Peter Boorsma; zelfevaluatie).
4. Starterswoningen (geplande onderzoeker drs. Wiebe Blok)
5. Ritmestoornissen in de organisatie (geplande onderzoeker dr. Johan Bos)
6. Leges (geplande onderzoeker prof. dr. Peter Boorsma)
7. Hameland (geplande onderzoeker dr. Johan Bos in samenwerking met gemeenten Winterswijk, Oostgelre, Bronckhorst en Aalten)

Stand van zaken:

- Het rapport Aanbestedingsbeleid, waarvoor in eerste instantie al veel werk verzet was door drs. Wiebe Blok, is door dr. Johan Bos afgemaakt en met een eigen hoofdstuk aangevuld. Het onderzoek is in januari 2008 voorgelegd voor ambtelijk en bestuurlijk wederhoor. Het onderzoek wordt in het eerste kwartaal van 2008 aangeboden aan de Raad.
- Het rapport Subsidiebeleid was einde 2007 in een vergevorderd stadium. De ambtelijke zienswijze is eind december 2007 ontvangen en verwerkt. De reactie van het College is niet binnen 14 dagen ontvangen. Omdat de wachtperiode van 2 weken ruimschoots is overschreden, is het rapport zonder zienswijze van het College medio januari 2008 naar de Raad gestuurd.
- Het rapport Armoedebelid, over Problematische Schulden, was medio 2007 behoorlijk gevorderd maar werd zoals gememoreerd door ziekte opgehouden. Het onderzoek is weer opgepakt in het najaar van 2007. Het rapport is in februari 2008 voor ambtelijk wederhoor aangeboden. Verwacht wordt dat het in maart 2008 wordt aangeboden aan de Raad.
- In het najaar van 2007 is een aanvang gemaakt met het onderzoek naar Starterswoningen. Door het vertrek van drs. Wiebe Blok heeft de Rekenkamercommissie zich genoodzaakt gezien dat onderzoek uit te besteden. Het onderzoek is opgedragen aan drs. Tom Weijnen, een ervaren onderzoeker met ervaring bij de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) en het Instituut voor Onderzoek Overheidsuitgaven (IOO). Dit onderzoek wordt omstreeks mei 2008 aangeboden.
- Het onderzoek Hameland is een onderzoeksproject waarbij de Rekenkamercommissie van Haaksbergen niet leidend is. Het onderzoek zal dan ook voor een beperkt bedrag (€ 5.000,-) op onze begroting drukken. Dr. Johan Bos zit in de onderzoekscommissie. De verwachting is dat het rapport in het najaar van 2008 wordt opgeleverd.

Uiteindelijk is in 2007, afgezien van het Jaarverslag, alleen een nevenproduct geleverd, t.w. een nota over de Toekomst van de Rekenkamercommissie. Op 21 september 2007 is de nota voorgelegd aan de Raad. Deze is besproken in een bijeenkomst van de Raad op 8 oktober 2007. Dr. Johan Bos was bij die bespreking aanwezig. Op 14 november 2007 heeft het College per brief op de nota gereageerd. In haar vergadering van 19 december heeft de Raad de leden van de Rekenkamercommissie en het secretariaat herbenoemd.

Dat de productie zo beperkt is gebleven, heeft niet alleen te maken met de geringe omvang van het budget, waardoor uitbesteding van onderzoek bijna niet mogelijk is, maar heeft veel te maken met persoonlijke omstandigheden. Die houden in de eerste plaats in het vertrek van drs. Wiebe Blok als lid en in de tweede plaats een ongeval en langdurige ziekte van de voorzitter. Dat de productie zo beperkt is gebleven is tenslotte deels te wijten aan het functioneren van de gemeente. Zouden de betrokken ambtenaren en wethouders zich houden aan de termijn van 14 dagen die is gesteld voor het geven van reacties e.d., dan zouden twee rapporten zijn opgeleverd. Dat is nu 2008 geworden.

De Rekenkamercommissie begrijpt dat, door een raadslid en door een leidinggevende ambtenaar, wel eens kritische opmerkingen zijn gemaakt over de geringe omvang van de productie van de Rekenkamercommissie¹. De oorzaken voor de geringe productie zijn hierboven aangegeven. Daarnaast moet de Rekenkamercommissie zijn werkzaamheden verrichten met een zeer beperkt budget, dat nauwelijks mogelijkheden biedt voor uitbesteding van onderzoeken.

¹ Voor de oorzaken bestond bij hen overigens wel begrip.

De conclusie mag zijn dat de uiteindelijke finale productie in 2007 minimaal is geweest, maar dat een behoorlijk aantal producten vergenodigd in de pijplijn zit, zodat in 2008 fraai kan worden geogst met naar verwachting minstens vijf rapporten.

Programmering

In 2006 heeft de Rekenkamercommissie criteria opgesomd welke in acht moeten worden genomen bij het opstellen van de onderzoeksagenda. De Rekenkamercommissie wil beslist rekening houden met wensen geuit door de Raad en door burgers. De burgers van Haaksbergen zijn in de gelegenheid gesteld onderwerpen te noemen. Enkeligen hebben dat gedaan. Op basis daarvan is het onderwerp Starterswoningen op de agenda gezet. Zoals hierboven gemeld is in het vierde kwartaal van 2007 een begin gemaakt met dit onderzoek. Door de Raad is in 2007 als onderwerp gesuggereerd onderzoek naar de besluitvorming rond het Marktpassageplan. Aangezien op dat moment onvoldoende budget beschikbaar was, is de Raad gevraagd om extra toewijzing. Daar heeft de Raad niet op gereageerd. In november 2007 is het voorlopige onderzoeksprogramma voor 2008 vastgesteld. Een voorlopig programma in verband met het nog te benoemen derde lid van de Rekenkamercommissie.

1. Armoedebeleid (onderzoeker prof. dr. Peter Boorsma)
2. Leges (geplande onderzoeker prof. dr. Peter Boorsma)
3. Hameland (onderzoeker dr. Johan Bos)
4. Ritmestoornissen in de organisatie (geplande onderzoeker dr. Johan Bos)
5. Starterswoningen/woonbeleid (onderzoeker externe deskundige)
6. ? afhankelijk van de affiniteit van het derde lid van de Rekenkamercommissie

Samenwerking met College, Raad en ambtenaren

In het voorgaande heeft de Rekenkamercommissie een enkele kritische opmerking geuit aan het adres van ambtenaren en wethouders die te laat reageren, en aan het adres van de Raad. We beseffen dat ambtenaren aan deze rol moeten wennen, en hechten er aan op te merken dat we niettemin de hele werkomgeving als plezierig en geïnteresseerd ervaren.

Overigens benadrukt de Rekenkamercommissie de enkele ontmoetingen met de Raad dan wel de Raadscommissie en het College te hebben gewaardeerd als plezierig, kritisch en stimulerend.

Met de raadsgriffier en de secretaris is tot tevredenheid overleg gevoerd. Zij steunen het werk van de Rekenkamercommissie voorzover dat in hun vermogen ligt.

De Rekenkamercommissie wordt secretariaal ondersteund door de dames Aarnink en Dokter. Eerder heeft de Rekenkamercommissie opgemerkt tevreden te zijn over de kwaliteit van de inzet. Wel is in de eerdere rapportages opgemerkt dat op beiden een continu beroep wordt gedaan door het College, met als gevolg dat de hoeveelheid tijd die zij kunnen besteden voor de Rekenkamercommissie in de verdrukking komt. Een wens geuit in de Nota Toekomst is dan ook niet verzilverd. Concreet houdt dit in dat de toegezegde steun ter grootte van een halve dag per week niet wordt gegeven. Een zichtbare consequentie is dat de Rekenkamercommissie in de loop van 2007 een eigen website had willen hebben. Deze is pas gerealiseerd op 31 januari 2008.

Budget

Eerder is gesteld dat het budget niet toereikend is om externen in te huren. Hooguit, zoals aan het einde van 2007, is dat op kleine schaal mogelijk. Het restantbudget 2006 is conform een verzoek van de Rekenkamercommissie overgeheveld naar 2007. In 2007 is eenzelfde verzoek gedaan voor het restantbudget 2007. Ook hierop is door de Raad positief beslist. Tevens is bij de evaluatie van de Rekenkamercommissie afgesproken dat in mei 2008 wordt gesproken over een structurele verhoging van het budget voor 2009.

Als Bijlage wordt een overzicht gegeven van de begroting en de realisatie. Daaruit blijkt dat ongeveer een derde deel van de begroting onbesteed is gebleven en conform de afspraak wordt overgeheveld.

Bijlage 1

Onderzoeken uitgevoerd door de leden van de rekenkamer	€ 7.600,00
Inhuur van derden	€ 7.854,09
Secretariële ondersteuning	€ 2.270,88
Reiskosten leden Rekenkamercommissie	€ 1.071,45
Convocatiegelden	€ 4.300,00
Literatuur	€ 284,96
Bijdrage NVVR	€ 150,00
Totaal	€ 23.531,38